

SUNDHEDSSTYRELSEN

REFERAT

Emne Udredning og behandling af transkønnede

Mødedato 13-04-2016
Sted Sundhedsstyrelsen, Islands Brygge 67, 2300 Kbh. S

Deltagere Søren Brostrøm, direktør, Sundhedsstyrelsen
Lisbeth Høeg-Jensen, enhedschef, Sundhedsstyrelsen
Linda Thor Pedersen, LGBT Danmark
Tina Thranesen, LGBT Danmark
Annalize Troest, konst. sektionsleder, Sundhedsstyrelsen
Vibeke Thygesen, afdelingslæge, Sundhedsstyrelsen

Afbud: Søren Laursen, LGBT Danmark
Christina Debes Helm, jurist, Sundhedsstyrelsen

14. juni 2016

Sagsnr. 4-1613-136/1/

Reference VTH

T 7222 8523

E enhedeub@sst.dk

Møde med LGBT Danmark vedr. transkønnede

1. Velkomst og præsentation

Søren Brostrøm bød velkommen, og der var en kort præsentationsrunde. Søren Brostrøm beskrev de organisatoriske ændringer fra 1. oktober 2016 med en ny Sundhedsstyrelsen (SST), en Lægemiddelstyrelse, en Styrelse for Patientsikkerhed og en Sundhedsdatastyrelse. Sundhedsstyrelsens arbejdsområde vedr. transkønnede ligger i EUB (enhed for evidens, uddannelse og beredskab).

2. Vedr. vejledning om udredning og behandling af transkønnede

Søren Brostrøm redegjorde for baggrunden med vejledningen fra 2014. Det overordnede formål med vejledningen er at præcisere de sundhedsfaglige krav på området for at sikre ensartet og høj kvalitet for transpersoner, der søger hjælp i sundhedsvæsenet.

Linda Thor Pedersen og Tina Thranesen nævnte en række overordnede kritikpunkter til vejledningen: Rettighederne for transpersoner mangler, vejledningen spænder ben for en individuel behandling, vejledningen er meget restriktiv, Sexologisk Klinik bruger vejledningen til at fastholde patienterne i usmidige forløb. Overordnet er vejledningen for rigid – der bør fx være kortere forløb for personer, der er helt afklarede, og der bør også være mulighed for rådgivning til de personer, der ikke føler sig afklarede. I den sammenhæng blev det foreslået, at der overordnet burde være to spor: Et rådgivningsspor og et afklaringspor.

Linda Thor Pedersen og Tina Thranesen fremførte, at de ikke, som de havde bedt om, inden mødet fik tilsendt kildehenvisninger til den forskning og eventuelt andet materiale, som danner baggrund for ”Vejledning om udredning og behandling af transkønnede” af 19. december 2014.

Søren Brostrøm oplyste, at SST i forbindelse med udarbejdelsen af vejledningen havde set på internationale forhold herunder Standards of Care.

3. Adgang til kønshormonbehandling

Linda Thor Pedersen og Tina Thranesen anførte, at selvmedicinering med kønshormoner tidligere var en sjældenhed. Selvmedicinering er et stigende fænomen, en slags selvhjælp, da hormonbehandling efter 2012 er blevet langsommelig og besværlig som følge af Sundhedsstyrelsens indskærpelse i november 2012 og vejledningen af 19. december 2014.

De anførte også, at vejledningen stiller for omfattende krav til kønshormonbehandlingen, og mente, at praktiserende læger og gynækologer kunne varetage kønshormonbehandlingen.

Sundhedsstyrelsen oplyste, at de er opmærksomme på behovet for at sikre både høj kvalitet og differentierede behandlingstilbud for transkønnede på tværs af landet, herunder om muligt varetagelse af dele af specialfunktioner flere steder end ved Rigshospitalet.

4. Ventetider på behandling. Spørgsmål og drøftelser

Linda Thor Pedersen og Tina Thranesen anførte, at der er betydelig utilfredshed med de lange ventetider for transkønnede, der henvises til Sexologisk Klinik.

Søren Brostrøm oplyste, at Region Hovedstaden overfor Sundhedsstyrelsen har bekræftet, at der er lange ventetider, men at regionen har tildelt ekstra ressourcer til Sexologisk Klinik for at løse problemet.

5. Behandlingsgaranti vedr. diagnosen transseksualitet

Linda Thor Pedersen og Tina Thranesen oplyste, at de tidligere havde forespurgt i Sundhedsstyrelsens daværende tilsynsafdeling om fortolkning af regler vedr. frit sygehusvalg ift. om begrebet "kønsskifteoperation" omfatter kønshormonbehandling eller kun operation på genitalier. Man oplyste at man mundtligt havde fået oplyst, at Sundhedsstyrelsen fortolkede begrebet "kønsskifteoperation" bredt til at omfatte alle former for behandling af transpersoner, der var begrundet i deres ønske om kønsskifte.

Søren Brostrøm bekræftede, at kønsskifteoperation var nævnt i sygehusbekendtgørelsens § 21 som en af flere undtagelser, men svarede at Sundhedsstyrelsen forud for det aktuelle møde ikke havde forberedt et svar på dette punkt, og ikke havde været bekendt med den tidligere forespørgsel. Styrelsen lovede derfor at gå tilbage og undersøge sagen og vende tilbage med et svar til LGBT.

6. Interkønnede, herunder: Operation af nyfødte, kønshormonbehandling og kønskorrigerende operation for voksne

Linda Thor Pedersen og Tina Thranesen oplyste, at de havde kendskab til sager, hvor der skulle være udført genital kirurgi på helt små børn, således at der træffes et valg om hvilket køn barnet bliver.

Sundhedsstyrelsen oplyste, at de ikke havde kendskab til konkrete sager.

Det blev aftalt, at LGBT Danmark vil uddybe punktet ved at fremsende en redegørelse til Sundhedsstyrelsen inden næste møde.

7. Spørgsmål og drøftelser

Det blev aftalt, at LGBT Danmark og Sundhedsstyrelsen skal mødes igen inden sommerferien for at drøfte LGBT Danmarks mere specifikke ønsker til revision af vejledningen.

LGBT Danmark vil før mødet indsende foreningens overordnede ønsker til en revideret vejledning.

Søren Brostrøm gav tilsagn om, at vejledningen vil blive revideret, og at LGBT Danmark vil blive inddraget i det forberedende revisionsarbejde inden et udkast til ny vejledning bliver sendt i offentlig høring.

8. Eventuelt

Linda Thor Pedersen og Tina Thranesen informerede om problemer med manglende kobling af data i hospitalsjournaler, når en person skifter køn juridisk. Sundhedsstyrelsen henviste LGBT Danmark til at spørge Sundhedsdatastyrelsen subsidiært regionerne, som har ejerskabet til de elektroniske journalsystemer.

Linda Thor Pedersen og Tina Thranesen fremførte, at det er et problem, at transrelaterede ord og begreber anvendes så forskelligt. De anbefalede, at der udarbejdes og anvendes fælles og ens terminologi på området og opfordrede Sundhedsstyrelsen til at medvirke hertil. I den forbindelse foreslog de, at den reviderede vejledning tilføjes en ordliste med definitioner.

Linda Thor Pedersen og Tina Thranesen forespurgte i hvilken udstrækning forløbet af mødet kunne offentliggøres. LGBT Danmark havde en interesse i at orientere sine medlemmer om, hvad foreningen arbejdede med, og transpersoner var interesserede i at høre om forhandlinger om forbedring af deres forhold. LGBT Danmark ville dog ikke offentliggøre aktuelle drøftelser med Sundhedsstyrelsen eller andre uden efter aftale derom.

Søren Brostrøm oplyste, at referatet var undergivet aktindsigt, hvorfor LGBT Danmark frit kunne offentliggøre det.

Vibeke Thygesen